

Accounting Theory

by Jayne Godfrey,
Allan Hodgson, Ann Tanna,
Jane Hamilton
and Scott Holmes

สำนักพิมพ์ : John Wiley & Sons (2010) 7th edition.

การศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยไทยถ้าไปมักจะมีความสัมพันธ์กับการบัญชีการเงิน หรือ ทฤษฎีการบัญชี เป็นวิชาเอกเลือกหรือบังคับให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนแล้วแต่หลักสูตร ปัญหาหนึ่งที่พบคือจะใช้เอกสารตำราใดเป็นสื่อการเรียนการสอนดี Book Review ฉบับนี้ขอแนะนำหนังสือใหม่เล่มหนึ่งที่น่าสนใจซึ่งคณาจารย์ผู้สอนอาจนำไปใช้ประกอบได้ในชั้นเรียน

เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมด ขอแนะนำเนื้อหาในหนังสือซึ่งมีด้วยกัน 14 บท แบ่งเป็น 3 ส่วน ไล่เรียงไปตามลำดับดังนี้ Part 1: Accounting theory (บทที่ 1-3) Part 2: Theory and Accounting Practice (บทที่ 4-10) Part 3: Accounting and Research (บทที่ 11-14) รายชื่อแต่ละบทต่อไปนี้

1. Introduction
2. Accounting Theory Construction
3. Applying theory to accounting regulation
4. A conceptual framework
5. Measurement theory
6. Accounting measurement systems
7. Assets
8. Liabilities and owners' equity
9. Revenue
10. Expenses

11. Positive theory of accounting policy and disclosure
12. Capital Market Research
13. Behavioral research in accounting
14. Emerging issues in accounting and auditing

ประเด็นสำคัญในหนังสือคือการตอบคำถามหลักๆ ว่า ควรวัดสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายอย่างไร รายงานทางการเงินจัดทำไปเพื่อตอบสนองผู้ใช้กลุ่มใดและสารสนเทศที่น่าเสนอควรเป็นเช่นไร แนวทางการวัดมูลค่าที่เป็นแนวโน้มในมาตรฐานการบัญชีปัจจุบันมีแนวคิดอย่างไร โดยมีการนำเสนอประวัติความเป็นมาของแนวคิดแต่ละแนวคิดอย่างทั่วถึง นักศึกษาจะได้ฝึกทักษะในการตีความ ประเมิน ร่วมอภิปรายแสดงความเห็นวิพากษ์ วิจารณ์แนวคิดและทฤษฎีบัญชีต่างๆ

นอกจากนั้นหนังสือเล่มนี้ยังแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับองค์กรที่กำหนดมาตรฐานการบัญชีสากล และผลกระทบจากกระบวนการที่มาตรฐานการบัญชีหลายๆประเทศเริ่มลู่เข้าหาเป็น (international harmonization of accounting standards) ซึ่งเป็นพัฒนาการที่ต้องเราต้องติดตามกันต่อไปในอนาคตว่าจะออกมารูปใด

หนังสือเล่มนี้มีจุดเด่นข้อหนึ่งที่พยายามเชื่อมทฤษฎีเข้ากับภาคปฏิบัติ และพยายามสอดแทรกปัญหาทางด้านการสอบบัญชีเข้าไปในทุกบท ซึ่งทำได้อย่างกลมกลืนสำหรับนักศึกษาเองหนังสือเล่มนี้มีจุดที่น่าสนใจ คำถาม โจทย์ปัญหา และกรณีศึกษาที่ช่วยในการเรียนรู้และ

อภิปรายวงกว้างภายในชั้นเรียน ส่วนทางด้านนักวิชาการ ครูอาจารย์ นักวิจัยสามารถศึกษาแนวทางกรณีศึกษา วิจัยบัญชีจากส่วนที่ 3 ของหนังสือ ซึ่งพยายามสรุปในลักษณะ literature review ในภาพรวมบ้าง (วิจัยขึ้นมาในแวดวงการบัญชีมีแนวคิดและเกี่ยวข้องกันกับภาคปฏิบัติอย่างไร โดยเฉพาะในบทที่ 13 ที่กล่าวถึงการวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์ในวิชาชีพบัญชี) ได้รับความน่าสนใจอย่างไรเมื่อเทียบกับงานวิจัยด้วย capital market กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ agency theory

ความเห็นเพิ่มเติมส่วนตัวคิดว่าในส่วนบทสุดท้ายมีหลายเรื่องหลายประเด็นที่น่าสนใจและอาจนำมาเขียนแยกเป็นอีกบทหนึ่งต่างหาก อาทิ เรื่องของ sustainability accounting ซึ่งค่อนข้างเหมือนกับ environmental accounting เรื่องนี้เรื่องเดียวที่เนื่องด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นความจำเป็นสมัยใหม่ ของธุรกิจที่ต้องออกแบบการรายงานทางการเงินให้เรียบร้อยไปแบบการนำเสนอที่สื่อถึงการวัดมูลค่าให้สอดคล้องรองรับกัน ซึ่งยังเป็นสิ่งที่นักวิชาการต้องขบคิดกันต่อไป

หลังจากอ่านหนังสือเล่มนี้จบคิดว่าผู้อ่านหลายท่านคงได้เกิดความคิดและเห็นภาพปะติดปะต่อกันของพัฒนาการวิชาชีพบัญชีจากอดีตจนถึงปัจจุบันได้เป็นอย่างดี รวมถึงคาดการณ์ได้ว่าสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร และหากจะค้นคว้าเพิ่มเติมสามารถดูได้จาก additional readings ที่มีอยู่ท้ายบททุกบท การต่อยอดทางความคิดเพื่อพัฒนาทฤษฎีบัญชีที่ก้าวหน้าเป็นสิ่งที่จะต้องทำเป็นหากวิชาชีพนี้ยังคงดำรงบทบาทในการรับใช้ภาคสังคมธุรกิจอย่างต่อเนื่องต่อไป